

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΓΕΝΙΚΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΕΝ ΑΙΓΙΝΗ, ΣΑΒΒΑΤΩ, 11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1826.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ευχώριοι ειδήσεις.

Εξ Αίγινης.

Η Σ. Διοίκησης, θέλουσα να κινήση και τα εις Σκιάθου, Σκόπελον, Σκύρου και τας άλλας εκείσε νήσους διεσπαρμένα Ελληνικά στρατεύματα, έπεμφεν εις σύμπραξιν αυτών δύο πολεμικά πλοία, τροφάς και πολεμεφόδια, και διέταξε τον Κύριον Ι. Κωλέττην να περάση εις τας νήσους εκείνας, και να συνεγγήση και αυτός εις την ταχύτεραν έξυδον των στρατευμάτων εκείνων (1). Αριθ. 92 και 93 της Γεν. Εφημερίδος του, α' έτους). Πολλοί των καπιτάνων ήσαν διεσκορπισμένοι τήδε κάκεισε, και έως ου να συναχθώσιν επέρασεν ικανός καιρός. Αλλά συνήχθησαν τέλος, και κατά την τρίτην του Νοεμβρίου εκστράτευσαν εκείθεν. Κατά δε την πέμπτην του αυτού μηνός έφθασεν ο Κ. Κωλέττης εις Ταλαντόνησι, όπου τρεις ημέρας επερίμενε την άφιξιν των όπλαρχηγών.

Κατά την όγδόην έφθασεν ο στρατηγός Γάτζος και οι περί αυτον, και μαθόντες την αδυναμίαν του έχθρου (διότι έως εκατόν πενήκοντα όπλοφόροι ήσαν εις Ταλάντιον) χωρίς να περιμείνωσι και την άφιξιν του στρατηγού Καρατάσσου, και να κινηθώσιν εκ συμφώνου, έκαμαν άμέσως την απόδασίν των εις τα άριστερα της χώρας, και κατά την εννάτην την αυγήν ώρμησαν εις Ταλάντιον, ώς να κλείσωσι τους εκεί ευρισκομένους Τούρκους. Ο στρατηγός Γάτζος επροπορεύετο μετά του υπό αυτον στρατεύματος, ακολουθών τους πρόποδας των Βουνών, τα όποια περιζώνουσι την εκτεταμένην πεδιάδα του Ταλαντίου, και πλησιάσας εις την χώραν απήνευθε τον έχθρον, και τον εκλύπησε καταρχάς εντυχήστατα. Αλλ' εν ώ οι Έλληνες νικηται αρχησαν να λαφυραγωγώσιν, εν σώμα πεντακοσίων ίσπαίων και πεζών, οδηγούμενον, ως έβεβαιόνετο, (παρ' αυτου του Μουστα-μπεη, εφάφη εις τον δρόμον της Λεβαθίας προς την άγιάτεράν πλευράν των ήμετέρων, οι όποιοι πεισματλασιάσαστες κατά φαντασίαν τον αριθμόν των έχθρων, εστράπησαν εις φυγήν, και καταρχάς μεν φυγήν τακτικήν και εις τον έχθρον επιζήμιον· αλλ' όταν οι εις την χώρα ίσπαεις έλαβον θάρρος, η φυγή κατήνευθε τώτον βιαία, ώστε πολλοί των όπλαρχηγών έμειναν

μόνοι, και έμάχοντο ως λέοντες εις την πεδιάδα. Εκεί έθανατώθη ο ανδρείος καπιτάνος Άγγελος, άφ' ου κατέβαψε το σπαθίου του εις το έχθρικόν αίμα. Τότε κατεκερματίσθησαν ο γέρων καπιτάνος Καλαμύδας, ο πεντακοσίαρχος Κόντος, και ο Αναγνώστης Χαμακιώτης. Εκεί απώλοντο οι καλοί, και των καλών της πατρίδος ζηλωται Κωνσταντίνος Σακκελίος, Αρεοπαγίτης ποτέ χρηματίσας, και Αθανάσιος Εμμανουήλ Παπα. Ο δε στρατηγός Γάτζος, παρ' του άπολου ποτέ του φέκι δεν έρρίφθη επί ματαιώ, άφ' ου έπολέμησεν ικανήν ώραν εις την πεδιάδα μετά του γενναίου Βελέντζα, όστις και έπληρώθη, εκλείσθη μετά τριάκοντα στρατιωτών εις μίαν παλαιάν κρημισμένην εκκλησίαν, και πανταχέθεν περικυκλωμένοι οι όλιγοι αυτοι παρ' όλου του έχθρικού στρατεύματος, έπολέμησαν ήρωϊκώς όκτώ ώρας άδιακόπως, και έφόνευσαν υπέρ τους εκατόν πενήκοντα εκ των ανδρειότερων έχθρων. Πλην, αν ο γενναίος Αποστολάρας, και πρό πάντων αι το σώμα του στρατηγού Καρατάσσου, οδηγούμενοι παρ' του υιου αυτου Τζάμη δεν επρόφθαναν εν καιρώ, ο στρατηγός Γάτζος μετά των περι αυτον ήθελεν κινδυνεύσει μεγάλως· αλλ' οι μεν έχθροι άμέσως εστράπησαν εις φυγήν· οι δε Έλληνες έσώθησαν. Επανήλθον όλοι εις τα πλοία-ριά των, και όλοι αποφασισμένοι να εκδικηθώσιν εις δευτέραν μάχην το αίμα τριάκοντα τεσσάρων ανδρείων συστρατιωτών, οι όποιοι έχυσαν το πολύτιμον αίμα των υπέρ πατρίδος.

Η δεκάτη του Νοεμβρίου παρήλθεν εις προπαρασκευάς και διάφορα πολεμικά σχέδια. Ο ταγματάρχης Βουτιέρος, όστις πασηκολούθησεν εις την εκστρατείαν ταύτην, κατείχε μετά των υπό αυτον 80 τακτικών στρατιωτών το προς τα δεξιά της χώρας όρεινον μονατήριον Βίλεβλου ονομαζόμενον· δύο δε των αξιωματικών του στρατηγού Γεωργάκη Δυσβουνιώτη, έχοντες υπό της οδηγίαν των έως εκατόν όπλοφόρους, εκράτουν την προς άριστερά θέσιν των αγίων Αναργύρων, και όλοι οι καλοί πατριώται πλήρεις χρηστών ελπίδων επρόσμενον ανυπομόνως την ενδεκάτην. Αλλ' ακόμη η προσαδοκωμένη ημέρα δεν αρχησε, και ιδού, παρ' πάσαν ελπίδα, τα πολεμικά πλοία συνώμωσαν κατά της μεγάλης υποσχόμενης εκείνης εκστρατείας. Οι καλοί πατριώται κα

βεβήται τῶν πλοίων τούτων, καὶ εἰς τὸ κρίσιμον τῆς περιστάσεως ἀδιαφοροῦντες, καὶ τὰς ἐνβέβητους παραλήσεις τῶν φρονίμων παραβλέποντες, καὶ τὰς χρηματικὰς προσφορὰς καταφρονούντες, καὶ τὰς ἐκ μέρους τῆς σεβαστῆς Διοικήσεως γινομένης ἀπειλὰς εἰς οὐδὲν λογιζόμενοι, ἀνεχώρησαν ἐξαίφνης, καὶ ἐγκατέλιπον οὕτως ἐσχάτην ἀμυχανίαν καὶ τοὺς κατοίκους καὶ τοὺς κατὰ ὑπὲρ πατρίδος φρονούντας· καθότι καὶ μόνη ἡ παρουσία τῶν ἐνεβάρησε καὶ τοὺς στρατιώτας καὶ ὅλους τοὺς πολίτας.

Μόλις τὰ πολεμικὰ πλοῖα ἔγιναν ἄφαντα ἐκ τοῦ λιμένος τοῦ Γαλαντίου, καὶ ἀμέσως ὅλα τὰ στρατιωτικὰ ὀπλοῦντα ἐμβήκαν εἰς τὰ πλοιάριά των, καὶ ἐπανάηλθον ἅ μὲν εἰς Σκόπελον, τὰ δὲ εἰς Σκιάθον, καὶ τοιοῦτο πρῶτως ἀπέτυχεν ἡ ἐκστρατεία ἐκείνη, ἣτις ἤθελε προξενήσει μεγίστην βλάβην εἰς τὸν ἐχθρὸν, ἐν ᾧ μάλιστα προχωροῦν κατ' εὐχὴν καὶ τὰ ὑπὸ τὸν γενικὸν ἀρχηγὸν Καραϊσκάκην ὄπλα. Ἡ ἀποτυχία τῆς ἐκστρατείας προήλθεν, ὡς ἐκ τῆς διηγήσεως αὐτῆς δῆλον, ἐκ ἄνω αἰτιῶν· πρῶτον· διότι τὰ στρατεύματα δὲν ἐνήργησαν ὅλα διαμίας καὶ ἐκ συμφώνου, καὶ ὅσα ἐπολέμησαν, ἐπολέμησαν ἀτάκτως· δεύτερον· διότι παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν ἔφυγον τὰ πολεμικὰ πλοῖα, ἐν ᾧ εἰς τοιαύτην περίστασιν ἦτον ἀναγκαιότητα ἢ παρουσία των. Ἄλλ' εἶναι πᾶσα ἐλπίς, νὰ κινήσῃ τὰ στρατεύματα ἐκεῖνα πάλιν· διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑποφέρωσι τοιοῦτοι στρατηγοὶ, ὡς ὁ Καρατάσος, ὁ Γάτζος κ. λ., νὰ φαίνωνται ἀδιάφοροι εἰς τὴν παροῦσαν κρίσιμον περίστασιν τῆς πατρίδος, καὶ νὰ καθιστάνωσι μάταια τοιαῦτα ὄπλα, ὅποια εἶναι τὰ τῶν Ὀλυμπίων καὶ τῶν μετ' αὐτῶν. Εἶναι ἀδύνατον, νὰ μὴ κινῶνται τὴν ψυχὴν, διὰ τὰς κατὰ τὴν ἀνατολικὴν Ἑλλάδα νίκας τοῦ Καραϊσκάκη καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ, ἀνθρώποι συνειθισμένοι νὰ νικῶσι· καὶ ἡ σεβαστὴ Διοίκησις ἔλαβε καὶ λαμβάνει τὴν ἀναγκαίαν πρόνοιαν εἰς ἐκκίνησιν τῶν στρατευμάτων ἐκείνων, προμηθεύουσα εἰς αὐτὰ τὰ κατὰ τὸν πόλεμον ἀναγκαῖα. Ἄλλ' εἶθε, νὰ κινήσῃ μίαν ὥραν προτύτερα.

Ἡ κατὰ τὴν ἀνατολικὴν Ἑλλάδα ἐκστρατεία εἶναι λαμπρὰ, καὶ τὰ προίμια αὐτῆς ὑπόσχονται μεγάλα εἰς τὸ ἔθνος. Ἡ Σ. Διοίκησις ἔβαλε τὰ πρῶτα θεμέλια εἰς τὴν σωτηρίαν τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος διὰ τῆς ἀρίστης ἐκλογῆς τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ Καραϊσκάκη, καὶ οὗτος ἐποικοδομεῖ κατ' εὐχὴν, βοηθούμενος καὶ παρ' ἀξίων ὀπλαρχηγῶν.

Ἀγαπούσαμεν νὰ ἔχωμεν ὅλα τὰ περιστατικὰ αὐτῆς τῆς ἐκστρατείας, καὶ ὁ γραμματεὺς τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ ἀνέλαβε τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἔργου. Μᾶς ἔπεμψε τὸ ἡμερολόγιον, τὸ ὅποιον καὶ ἐκδίδομεν, εὐχόμενοι τὴν συνέχειαν αὐτοῦ μετὰ λαμπρῶν νικῶν.

Τὴν πρώτην Νοεμβρίου ἐκαταβολήσαμεν τοὺς εἰς τοὺς πύργους τῆς Δομπραΐνας κλεισμένους ἐχθροὺς μετὰ 19 κανόνια, καὶ ἐπροξενήσαμεν εἰς αὐτοὺς μέγαν

ἄρηνον. Ἐξ ἡμῶν ἐπιληγώθη εἰς στρατιώτης τοῦ στρατηγοῦ Νικήτα Σταματελοπούλου.

Τὴν δευτέραν τοῦ Νοεμβρίου ἦλθον πρὸς Βοήθειαν τῶν πολιορκουμένων εἰς τοὺς τρεῖς πύργους τῆς Δομπραΐνας 300 περίπου Τούρκοι ἐκ Θηβῶν. Ὁ γενικὸς ἀρχηγὸς Καραϊσκάκης, ἂφ' οὗ ἐδιώρισε νὰ καταλάβωσι τὰς ἀναγκαῖας εἰς ἄφανισμόν τοῦ ἐχθροῦ δέσεις, ἔλαβεν αὐτοὺς ἕως 100 στρατιώτας, καὶ ὑπῆγεν ἐπάνωθεν τῶν πύργων. Ἐκεῖ συνεκροτήθη σφοδρὸς πόλεμος πρὸς τοὺς ἐχθροὺς, καὶ διήρκεσε περὶ τὰς τέσσαρας ὥρας. Οἱ δὲ ἡμέτεροι ὀρμήσαντες εἰς τοὺς ἐχθροὺς, ἔτρεψαν αὐτοὺς εἰς φυγὴν. Παράδοξον ἦτον, νὰ βλέπω τις ἐκείνον τὸν ἀνδρείον Καραϊσκάκην, νὰ τρέχη ὡς λέων ἐπάνω τῶν ἐχθρῶν. Ἠκολούθησε ἄρηνος εἰς τοὺς ἐχθροὺς, καὶ ὁ τουφεκοπόλεμος κατήτησεν εἰς πετροπόλεμον. Κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἐρίψαμεν κατὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ 11 κανόνια. Ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐπιληγώθη εἰς στρατιώτης τοῦ Μήτρου Τριανταφύλλου, καὶ ἕτερος τοῦ στρατηγοῦ Νικήτα τὸ πῶδα.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν περὶ τὴν δευτέραν ὥραν τῆς νυκτὸς ἐλάβομεν γράμματα παρὰ τῶν στρατηγῶν Ν. Πανοσιᾶ καὶ Ἰ. Ρούκη ἐκ Στεβενίκου, ἀναγγέλλοντα ὅτι οἱ εἰς ἐκεῖνο τὸ χωρίον εὐζισκόμενοι Τούρκοι ἐπροσκύνησαν, καὶ οὕτως ἐκβῆκαν ἐκεῖθεν, καὶ ὅτι ἐσύστησαν ἐφορίαν, νὰ φροντίζη περὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ στρατοπέδου.

Τὴν τρίτην Νοεμβρίου περὶ τὴν ὀγδόην ὥραν τῆς ἡμέρας ἐφθασεν ὁ Μουστά-μπηης μετὰ 450 Τούρκων ἐκ Λεβαδίας πρὸς Βοήθειαν τῶν πολιορκουμένων. Ὁ ἀρχηγὸς Καραϊσκάκης βλέπων τοὺς ἐχθροὺς ἐρχομένους ἐδιώρισε ἀμέσως τοὺς ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ στρατηγοῦ, νὰ πιάσωσι τὰς ἀναγκαῖας δέσεις. Ἡ μάχη ἄρχισε κατὰ τὴν ὀγδόην ὥραν καὶ ἡμίσειαν, καὶ διήρκεσε μέχρι τῆς δωδεκάτης, ὥστε ἀντήχει ὁ τόπος διὰ τὸν σφοδρὸν κρότον τοῦ πολέμου. Ἄφ' οὗ ἐπολεμήσαμεν οὕτως τοὺς ἐχθροὺς, ἐπρόσταξεν ἔπειτα ὁ ἀρχηγὸς ἐφόρμησιν, καὶ οἱ εὐπειθεῖς εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Ἑλληνοῦ ἐπιπεσόντες ὡς λέοντες εἰς τοὺς ἐχθροὺς, ἔτρεψαν αὐτοὺς εἰς αἰσχρὰν φυγὴν. Ἐφονεύθησαν ἐκ τῶν ἐχθρῶν πολλοτάτοι, καὶ ὄχι ὀλιγώτεροι ἐπιληγώθησαν. Ἐν ᾧ δὲ ἐγίνετο ἡ μάχη, ἐφθασε καὶ ἐξ Ἀθηνῶν Βοήθεια εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἕως 700 πεζοὶ καὶ ἵππει· ἀλλ' οἱ ἡμέτεροι, ἀντὶ νὰ δευσιπασωσιν, ἐνεψυχώθησαν περισσότερο· διότι ἤξευραν, ὅσοις περισσότερους νικήσωσι, τόσο περισσότερον δέλουσι δοξασθῆ. Ὁ πόλεμος οὗτος ἐγένετο πρῶτον σφοδρότατος· οἱ ἐχθροὶ ἐνίκηθησαν, καὶ ἔστρεψαν τὰ νῶτα εἰς τοὺς νικητὰς Ἑλληνας. Κατὰ τὴν μάχην αὐτὴν ἔδειξε μεγάλην ἀνδρίαν καὶ γενναϊότητα ὁ στρατηγὸς Νικήτας. Ἡ ὅλη ζημία τῶν ἡμετέρων συνίσταται εἰς πέντε πληγωμένους, ἕνα τῶν ἀρχηγῶν Καραϊσκάκη καὶ τέσσαρας διαφορῶν ἄλλων ὀπλαρχηγῶν.

Τὴν ἑβδόμην τοῦ Νοεμβρίου ἔλαβε γράμματα ὁ γενικὸς ἀρχηγὸς παρὰ τοῦ στρατηγοῦ Ν. Πανοσιᾶ ἐκ

Χρυσού, τὰ ὅποια ἀνήγγειλον ὅτι ἔστειλε τὸν Ν. Καραγιάννη εἰς Ἀγίαν Εὐθυμίαν, ὅπου ἐκτύπησε τοὺς ἐχθροὺς εἰς τὰ ἐλαιωτριβεῖα τῶν Σαλώνων, καὶ τοὺς ἐδίωκεν ἐκεῖθεν, πιάσας καὶ τινὰς ζῶντας. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐπληρώθη εἰς στρατιώτης τοῦ στρατηγοῦ Χ. Περόπουλου.

Τὴν 9 τοῦ αὐτοῦ ἔλαβε γράμματα ὁ ἀρχηγὸς παρὰ τοῦ Γ. Κωλέτη ἀπὸ 3 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς σημειωμένα ἐν οἷς ἀνήγγειλεν ὅτι ἔφθασαν εἰς Ταλάντι ἕως 1000 στρατεύματα Ἑλληνικὰ, καὶ ἐσκόπευον νὰ κτυπήσωσι τοὺς ἐκεῖ ἐχθροὺς· ὁ δὲ ἀρχηγὸς ἀπεκρίθη λέγων, νὰ μὴ ἀναβάλωσι τὸν καιρὸν· ἀλλὰ νὰ κτυπήσωσιν ἀμέσως· διότι ἐκ τῆς τωρινῆς ἐκστρατείας ἐλπίζομεν ἢ σωτηρίαν τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος, καὶ ὅλου τοῦ ἔθνους ἢ ἐλευθερίαν. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἦλθον γράμματα καὶ παρὰ τοῦ στρατηγοῦ Ν. Πανοριᾶ, ἀναγγέλλοντα τὰς ἕως εἰς τοὺς πρόποδας τῶν Σαλώνων προόδους τῶν ἡμετέρων. Τὴν δὲ νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας περὶ τὴν 9 ὥραν ἔφθασεν ὁ στρατηγὸς Χατζῆ Μιχαῆλς μετ' ὅλου τοῦ ἀτάκτου ἰππικοῦ εἰς Κακώσι.

Τὴν δωδεκάτην τοῦ αὐτοῦ περὶ τὴν 10 ὥραν τῆς νυκτὸς ἐδιώρισεν ὁ γενικὸς ἀρχηγὸς τὸν στρατηγὸν Δῆμον Τζέλιον, νὰ πιάσῃ τὴν ἐπάνωθεν τοῦ πύργου τῆς Δομπεραῖνας Δέσιν, ἐπὶ σκοπῇ ἂν τολμήσωσιν οἱ ἐχθροὶ νὰ ἐξέλθωσι, νὰ τοὺς κτυπήσῃ. Εἰς δὲ τὸ κάτωθεν μέρος ἐδιώρισε τὸν στρατηγὸν Γιαννάκη Σουλτάνην· αὐτὸς δὲ ὁ ἀρχηγὸς παραλαβὼν τὸν Χατζῆ Μιχαῆλν μετὰ τοῦ ἰππικοῦ, καὶ ὀλίγους πεζοὺς, ἐπροχώρησεν εἰς τὸ πεδίου, ὅπου συνεκροτήθη μάχη πρὸς τοὺς ἐχθροὺς, ἡ ὅποια διήρκεσε περίπου τέσσαρας ὥρας καὶ ἡμίσειαν. Οἱ ἡμέτεροὶ ἦλθον εἰς χεῖρας μετὰ τῶν ἐχθρῶν, καὶ διὰ τὸν πύργον κατωῦν τῶν τουφεκίων δὲν ἐβλεπεν ὁ εἰς τὸν ἄλλον. Κατ' αὐτὴν τὴν μάχην ἐπληρώθη ὁ αἰμίμηστος Γιαννάκης Σουλτάνης, καὶ μετὰ τέσσαρα τραύματα μετέβη εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν. Εἶπε ὅλοι οἱ Ἕλληνας νὰ μιμηθῶσι τὰς πράξεις τοῦ ἡρώος τούτου! Ἐπληρώθη καὶ εἰς στρατιώτης τοῦ Δῆμου Τζέλιου, ἀφ' οὗ εἶδει μεγάλην γενναϊότητα.

Τὴν 14 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς περὶ τὴν τρίτην ὥραν τῆς νυκτὸς ἀνεχώρησεν ὁ γενικὸς ἀρχηγὸς Καραϊσκάκης μετὰ τῶν λοιπῶν στρατηγῶν καὶ ὀπλαρχηγῶν τῆς Διοικήσεως μετὰ 5000 περίπου ἐκλεκτοῦ στρατοῦ ἐκ Κακωσίου, καὶ κατὰ τὴν πέμπτην ὥραν τῆς νυκτὸς ἐφθάσαμεν εἰς Χωστία.

Τὴν 15 περὶ τὴν ἐνάτην ὥραν τῆς ἡμέρας, ἀνεχώρησαμεν ἐκ Χωστίων, καὶ περὶ τὴν πρώτην ὥραν τῆς νυκτὸς ἐφθάσαμεν εἰς τὸ μοναστήριον Ντομπῶν λεγόμενον, ὅπου ἀφῆκεν ὁ γενικὸς ἀρχηγὸς ἑκατὸν στρατιώτας εἰς φύλαξιν τῆς Δέσεως ἐκεῖνης, καὶ ἐπληρώσεν ὁ ἴδιος τοὺς στρατιώτας αὐτοῦς. Τὴν 16 ἀνεχώρησαμεν καὶ ἐκεῖθεν, καὶ τὴν 17 περὶ τὴν τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας ἐφθάσαμεν εἰς Δίστομον. Αὐτόθι πληροφορηθεὶς ὁ γενικὸς ἀρχηγὸς ὅτι ὁ Μουστά-μπησ φελλε νὰ υπάγη εἰς Ράχοσαν, ἀπέστειλε τοὺς στρατηγούς Γ. Βάγιαν, Γαρδικιώτην Γρίβαν, καὶ Μήτηρον

Βάγιαν μετὰ 500 στρατιωτῶν, διὰ νὰ προκαταλάβωσιν αὐτοὶ τὰς Δέσεις τῆς Ράχοδας, τὸ ὅποιον καὶ ἐγένετο περὶ τὴν πέμπτην ὥραν τῆς νυκτὸς.

Τὴν 18 περὶ τὴν τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας ἐφάκησαν οἱ ἐχθροὶ ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἴμα ἰδόντες αὐτοὺς οἱ ἡμέτεροὶ ἐπίασαν τὰς Δέσεις, καὶ ἀρχήσαν τὸν πόλεμον, ὅστις διήρκεσεν ἀπὸ τῆς 4 ἕως τῆς 9 ὥρας. Δίς ἐφώρμησαν οἱ ἐχθροὶ, καὶ δίς ἀπέτυχον, ἀνθισταμένων γενναίως τῶν ἡμετέρων. Ἐν τούτῳ τῷ μεταξύ ἐφθασεν ἡ πρεφυλακὴ, καὶ εἶπεν ὅτι ὄκτακόσιοι περίπου Τούρκοι πέζοι καὶ ἰππικεῖς περῶσι διὰ τοῦ Ζεμενοῦ, καὶ υπάγουσιν εἰς Ράχοσαν. Τότε λοιπὸν ἐκίνησαν ὁ γενικὸς ἀρχηγὸς καὶ οἱ ὑπὸ αὐτὸν ὀπλαρχηγοὶ μετὰ τοῦ ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν των στρατεύματος, καὶ ἐπρόφθασαν τοὺς ἐχθροὺς ἐμβαίνοντας εἰς τὴν Ράχοσαν. Ἀρχήσεν ὁ πόλεμος κατὰ τὴν 7 ὥραν τῆς ἡμέρας καὶ διήρκεσεν ἕως τῆς τρίτης τῆς νυκτὸς, καθ' ὃν ἐφονεύθησαν περίπου 150 ἐχθροὶ, καὶ ἐσὺλ-λήθη ζῶν ὁ ψυχονιὸς τῶν Μουστά-μπησ. Ἐκλείσθη μετὰ τοὺς ἐχθροὺς εἰς μίαν ράχην ἐξωθεν τῆς Ράχοδας, καὶ τοὺς πολιορκούμεν πανταχόθεν στενωτάτα.

Τὴν 20 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς πληροφορηθεὶς ὁ γενικὸς ἀρχηγὸς ὅτι περίπου 800 Τούρκοι ἔρχονται εἰς βοήθειαν τῶν πολιορκουμένων εἰς Ράχοσαν, ἀπέστειλεν ἀμέσως τοὺς στρατηγούς Λ. Βέικον, Γ. Τζαβέλαν, Χ. Χατζῆ Πέτρον, Γαρδικιώτην Γρίβαν, Δῆμον Τζέλιον, Κωνσταντῆν Βέρην καὶ ἄλλους ὀπλαρχηγούς μετὰ 2000 στρατεύματος, νὰ πιάσωσι τὸν Ζεμενόν. Οἱ ἐχθροὶ ἐπέρασαν ἐκεῖθεν. Τότε οἱ γενναῖοι στρατηγοὶ Δῆμος Τζέλιος, Κωνσταντῆς Βέρης καὶ Γαρδικιώτης Γρίβας χωρὶς τινος ἀναβολῆς ὀρμῶσιν ὡς λέοντες εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἐπιθήσει, τοὺς κτυποῦσι, τοὺς τρέπουσιν εἰς φυγὴν, καὶ τοὺς διώκουσιν ἕως εἰς τὴν Δαύλιαν, καὶ ἐκεῖ τοὺς ἐκλείσθησαν εἰς τι μοναστήριον. Κατ' αὐτὴν τὴν μάχην ἐφονεύθησαν ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἕως 100, καὶ ἐπληρώθησαν πολλοὶ ἐπληρώθησαν δὲ καὶ ἐκ τῶν ἡμετέρων δύο στρατιῶται.

Τὴν 24 περὶ τὴν δεκάτην ὥραν ἐζήτησαν οἱ ἐχθροὶ ἐλευθερίαν ἐξοῦθεν, διὰ νὰ φύγωσιν ἐκεῖθεν εἰς τὰ ἴδια. Οἱ ἡμέτεροὶ ἐδέχθησαν τὸ πρόβλημα ἐπὶ συνθήκαις, ἀ νὰ παραδώσωσιν οἱ ἐχθροὶ τὰ ὅπλα καὶ πᾶν ὅ,τι πολύτιμον φέρουσι μετ' ἑαυτῶν· β' νὰ δώσωσιν ὀμήρους τὸν κεχαγιά-μπησ καὶ Μουστά-μπησ· καὶ γ' νὰ παραδώσωσι τὰ Σάλωνα καὶ τὴν Λεβαδίαν· ἀλλ' αὐτὶ τούτων ἐπρόβαλον οἱ ἐχθροὶ ἄλλα, καὶ εὐθὺς παρεσκευάσθησαν εἰς φυγὴν. Ὀρμησαν λοιπὸν· ἀλλ' ἐπέπεσον ἐπ' αὐτοὺς οἱ Ἕλληνας, καὶ οὕτως ἐγένετο λαμπρὰ ἐκείνη τῆς Ράχοδας νίκη, ἡ ὅποια ἐγένετο ἤδη γνωστὴ ἐκ τῆς πρὸς τὴν σεβαστὴν Διοίκησιν ἀναφοράς τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ.

Τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Εὐναρδου εἶναι γνωστὸν καὶ σεβάσιμον εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας· διότι καὶ ὅλας ἀπῆλυσαν, καὶ ἀπολαύουσι τῶν πλουσίων εὐεργεσιῶν τοῦ ἀνδρός. Τοῦ σεβαστοῦ τούτου ὑποκειμένου μίαν σύντομον καὶ ἀληθινὴν βιογραφίαν θέλει εἶναι δῆρον

λύτιμοι εἰς τὰς Ἑλλήδας. Τὴν βιογραφίαν ταύτην εὗρισκομεν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Λαυσάνης, αριθ. 65 Αὐγούστου 11, καὶ μεταφράζοντες αὐτὴν ἐκδίδομεν.

Πολλὰ Γαλλικὰ καὶ Γερμανικὰ ἐφημερίδες ἐξέδον ἕν εἶδος βιογραφίας τοῦ Κυρίου Εὐινάρδου, ἡ-
τέρου συμπολίτου, καὶ ὅλοι ἀπέδωκαν εἰς αὐτὸν ὡς δικαίους ἐπαίτους, καὶ ὠμίλησαν ἐντίμως περὶ τοῦ ἀκαμάτου αὐτοῦ βήλου πρὸς τὰ τῶν Ἑλλήνων ἀνάγκαι· ἀλλ' ὅλοι ἠπατήθησαν εἰς τὴν αὐτοῦ παραγωγήν, καὶ εἰς τὰς περιστάσεις τοῦ βίου αὐτοῦ.

Ἡ οἰκία τοῦ Κ. Εὐινάρδου κατάγεται ἐκ τοῦ Δελφινάτου (Dauphiné). Ἐπὶ τῶν θρησκευτικῶν ταραχῶν, ἀνὲς ἐκ τῶν συγγενῶν τοῦ ἔμειψαν εἰς τὴν Γαλλίαν, (καὶ αὐτοὶ εἶναι, ἡμίξω, οἱ Μοντ-Εὐινάρδοι· ἐπειδὴ τὰ εἰκιακὰ παράσημα εἶναι τὰ αὐτά). οἱ δὲ ἄλλοι κατέφυγον εἰς τὴν Γενεύην, ὅπου κατεστάθησαν ἕκτοτε.

Ὁ Κ. Εὐινάρδος ἐγέννηθη ἐν Λουγδούνῳ (Lyon) τὴν 28 τοῦ Σεπτεμβρίου 1775. Ἦτον νέος παλὺ ἀκόμη, ὅτε ἐν ἔτει 1793 εἶχε τὴν τιμὴν καὶ αὐτὸς νὰ ἦναι εἰς τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς ἐνδόξου ταύτης πόλεως. Κατεδικάσθη εἰς θάνατον, καθὼς καὶ ὅλοι, ὅσοι ἐπολέμησαν κατ' ἐκείνην τὴν ἀξιωματικῶν πολιορκίαν· ἀλλὰ διεσώθη εὐτυχῶς μετὰ τῆς εἰκοθενείας του· τὰ δὲ κτήματά των ἐδημεύθησαν, καὶ ἐπωλήθησαν.

Ἐν ἔτει 1795, μόλις ὑπερβῆς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, ἐστάθη εἰς Γένουαν ἐμπορικὸν εἶκον μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του· καὶ ἐπὶ τῆς πολιτορκίας τῆς πόλεως αὐτῆς, τῆς τῶν ἀξιοσημειώτου διὰ τὴν ἠρωϊκὴν ἀντίστασιν τοῦ Μασσένα, ὑπηρέτει εἰς τὰ κανονοστάσια ὡς ἐθελοντής.

Ἐν ἔτει 1801 ἦταν εἰς Λιβόρνον, ὅπου ἐκυβέρνα τότε ὁ βασιλεὺς τῆς Ἑτρουρίας· ἔφθασε δὲ ἐκεῖ καθ' ὃν καιρὸν οἱ ἔμποροι αὐτῆς τῆς πόλεως ἀπεποιούντο τὸ νὰ ὑπογράψωσι πρὸς τὴν διοίκησιν δάνειον κατὰ πολλὰ ἐπικερδῆς. Ἐκπλαγεῖς διὰ τὰ ὑπερβολικὰ κέρδη, τὰ ὅποια ἐπρόσφερον, καὶ δι' ὅσας ἀσφαλείας ἔδειχεν ἡ ὑπόθεσις, ἀνεχώρησεν εἰς Φλωρεντίαν, καὶ ἐζήτησε νὰ πληρώσῃ μόνος αὐτὸς τὸ δάνειον κατὰ τὰς αὐτὰς συνθήκας, αἱ ὅποια ἐδιωρίσθησαν εἰς Λιβόρνον. Ἐδέχθησαν τὰς προσφορὰς του μετ' ἐγνωμοσύνης· ὁ ἡγεμὼν καὶ οἱ ὑπουργοὶ του τὸν εὐχαρίστησαν μεγάλως, καὶ ὁ Εὐινάρδος ἐκέρησε τὴν μεγαλύτεραν πιστότητα, ὅσαν ἡ πληρωμὴ τοῦ δανείου γένητε ταχέως καὶ μετὰ πολλῆς τῆς ἀκριβείας.

Ἐκτοτε ἐκατοίκει ὁ Κ. Ε. κατὰ διαδοχὴν ποτὲ μὲν τὴν Ἑλβετίαν, ἄλλοτε δὲ τὴν Τοσκάναν, καὶ εἰς τὴν πόσιν ταύτην ἀπηλάμβανεν ἀδιαλείπτως τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν διοικήσεων, αἱ ὅποια μετέλλαξαν εἰς κῦτον διαδοχικῶς· ἔλαβε πρὸς αὐτὰς συχνὰς σχέσεις χρηματικῶν συμφερότων, καὶ ἐν ἔτει 1810 ἦταν εἰς τὸν ἀπεσταλμένον τῆς Τοσκάνης εἰς Παρισίους μετὰ

τοῦ καρδινάλου Ἰωνιδιάρη· κατὰ δὲ τὸ 1814 ἀπεστάλη εἰς τὴν ἐν Βιέννη συνέλευσιν, καὶ τὸ 1816 μετεκαλέσθη εἰς Τοσκάναν παρὰ τοῦ μεγάλου δούκε Φερδινάνδου. Εὐτύχησε νὰ φανῇ χρήσιμος οὐσικῶς εἰς τὴν πόσιν αὐτὴν διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἐξαρχαιολογικοῦ ταμείου, τὸ ὅποιον ἔκαμε εὐθὺς νὰ πύσῃ τὸ διάφορον ἀπὸ 15 ἕως 16 τὰ 100. Ὁ μέγας δούξ τὸν ἐνόμισε κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν ἰσπίαν τοῦ Ἁγ. Ἰωσήφ. Κατὰ δὲ τὸ 1818 ἔτος ἀπέλαβε παρὰ τῆς Τοσκανικῆς διοικήσεως ἰδιαιτέραν ἀποστολὴν εἰς Ἀκουϊγράνον.

Ἐπιστρέφων εἰς τὴν Ἑλβετίαν ἐν ἔτει 1819 ἔκαμεν ὅλα τὰ σχέδια εἰς λαμπρὰν οἰκοδομήν, μνημεῖον ἀληθῶς ἐθνικόν, κατασκευασθὲν εἰς Γενεύην ὑπὸ τῆς ἰδίου αὐτοῦ διεύθυνσιν, καὶ χωρὶς ἀρχιτέκτους. Τὸ κτίριον τοῦτο εἶναι ἐπίσημον διὰ τὴν κομψότητά του, τὸ μέγεθος τῶν ὑλῶν καὶ τὴν τελειότητα τοῦ ἔργου, τὸσον ἐξωτερικῶς ὅσον καὶ ἐσωτερικῶς. Εἰς τοῦτο ἐβοηθήθη ἐπιτυχέστατα καὶ παρὰ τῆς σπανίας ἐσθφύιας καὶ τῆς τελείας φιλοκαλίας τῆς Κυρίας Εὐινάρδαινας, τῆς πιστῆς συντρόφου εἰς τὰ πολυπληθῆ αὐτοῦ ταξίδια, καθὼς καὶ εἰς πᾶν ὅ,τι πράττει καλὸν καὶ ὠφέλιμον.

Ἐν ἔτει 1820 ὁ μέγας δούξ Φερδινάνδος τὸν ἀνηρέυσεν ἀυλικὸν σύμβουλον καὶ εὐγενῆ τῆς Τοσκάνης. Αἱ ἀποστολαὶ καὶ αἱ ὁδοιπορίαι του ἐγίνοντο πάντοτε δι' ἰδίον ἐξόδον. Ἡ πρὸς τὴν ἀνεξαρτησίαν κλίσις δὲν τῷ ἐσυγχώρει νὰ πράξῃ διαφορετικῶς. Οἱ τίτλοι, τοὺς ὁποίους ἔλαβεν, εἶναι τιμῆς χάριν, καὶ δὲν τὸν ὑποχρεοῦν εἰς τίποτε. Εἶναι ὁ εὐδαιμονέστερος τῶν ὄσων γνωρίζω· διότι τὸ αἰσθάνεται, καὶ ἠξεύρει ν' ἀποδίδῃ χάριτας περὶ τοῦτου εἰς τὴν θείαν Πρῶνοιαν· καὶ ἡ εὐδαιμονία αὐτῆ εἶναι ἀντανάκλασις τῶν ἀγαθῶν, ὅσα προμηθεύει εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν. Τὸ αἶσθημα τοῦ ἀγαθοποιεῖν καὶ τοῦ ὠφελεῖν, ἡ ἀξιοῦντος του, ἡ ἀκολουθία καὶ ἡ καθαρότης τῶν ἰδεῶν του, ἡ πρὸς πᾶν ὅ,τι ἐπιχειρεῖ δεξιότης του, συνεχομοιοῦνται πρὸς τὴν ἀγαθότητα τῆς ψυχῆς του. Ἀλλ' ὅ,τι τὸν χαρακτηρίζει καλλήτερα, ὅ,τι προσκολλᾷ τὸν ἄνθρωπον εἰς αὐτὸν, εἶναι ἡ τελεία ἀπλοῦς του, ἡ συγκαταβατικότης του, καὶ ἡ εὐμένης εὐθυμία του.

Ὁ γράφων ταῦτα, συμπολίτης καὶ φίλος· πιστὸς τοῦ Κ. Εὐινάρδου, σκοπὸν μόνον ἔχει νὰ φανερώσῃ τὴν ἀλήθειαν, καὶ νὰ διορθώσῃ τὰ λάθη, τὰ ὅποια παρεστῆρησαν εἰς διαφόρους ἐφημερίδας περὶ ἀνθρώπου, ὅστις ἀπέκτησε τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν ἔθνῶν καὶ τῶν ἡγεμῶνων, καὶ τοῦ ὅποιου ἡ μόνη ἰδέα εἶναι νὰ δικαιώσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην ταύτην, μὴ φειδόμενος τὰς διαθέσεις τοῦ καὶ τὴν κατάστασίν του, τὰς ὁποίας εἶναι πάντοτε τοίμος νὰ θυσιάσῃ διὰ τοῦ ὅποιον ἀπέλαβεν εὐγενῆ γῶνα.

Π. Π.

Ταύτην τὴν ὄραν μανθάνομεν καὶ ἄλλην λαμπρὰν οἰκὴν Βελίτζαν, περὶ ἧς ἀκολουθεῖ.